

Követelmények Félév felépítése

Alakítótechnológiák elmélete
(BMEGEMTNG00)

Katula Levente
katula.levente@gpk.bme.hu

Bobor Kristóf

Katula Levente

Szlancsik Attila

Amire támaszkodunk

- Anyagismeret
- Mechanika
- Fémek technológiája
- Alakítástechnika

Amit szeretnénk elérni

- Kontinuummechanikai alapok
- Alakítási folyamatok mechanikájának alapos ismerete
- Gyakorlati problémák megoldásához szükséges elméleti háttér

<https://www.att.bme.hu/oktatas/mesterkepzes-msc/>

ANYAGTUDOMÁNY ÉS
TECHNOLÓGIA TANSZÉK

🏠 Tanszékünk ▾ Munkatársak ▾ Oktatás ▾ Hallgatók ▾

Mesterképzés (MSc)

Tanárgy neve	Neptun kód
Alakítótechnológiák elmélete	BMEGEMTNG00
Anyagtudomány (gépész)	BMEGEMTNG01
Anyagtudomány (terméktervező)	BMEGEMTNG02
Anyagtudomány (mérnökstanári)	BMEGEMTNG03
Anyagtudomány (űrmérnök)	BMEGEMTNG04

jelszóval védett

BMEGEMTNG00

Alakítótechnológiák elmélete (BMEGEMTNG00)

Leírás:

Fémek képlékeny alakítási technológiai folyamatainak kontinuum – mechanikai tárgyalása. Az egyes alakítási feladatok feszültségi és alakváltozási állapotának vizsgálata különböző analitikus (alsó és felsőhatár, átlag feszültség módszer) és a numerikus modellezés (végeselemek) módszereivel. Az alakítási folyamatok határállapotainak és a károsodás jelenségének megismertetése. Az elméleti módszerek alkalmazása a technológiai folyamatok tervezésére.

Kredit: 5

Oktatók: [Katula Levente Tamás](#)

Tájékoztatók, hasznos információk:

Előadások:

Segédletek:

13 előadás

Alakítótechnológiák elmélete (BMEGEMTNG00) c. tantárgy
ütemterve szerint

Csütörtökönként 10:15-12:00, MT épület könyvtár

8 tantermi gyakorlat, 2 laboratórium

Szerdánként 10:15-12:00, MT épület kék labor
(súrlódásmérés a G épületben lesz)

Jelenlét

2 zárthelyi

1 házi feladat

Végeselemes számítás és elemzés (QForm)

Konzultáció

Oktatási hét	Dátum	Gyak./Ea.	Tematika
1	02. 14.	Gyak. <i>Sz 10:15-12:00</i>	Bevezető előadás Félév felépítésének ismertetése.
	02. 15.	Előadás <i>Cs 10:15-12:00</i>	Kontinuummechanikai számítások alapjai Alakváltozások leírása az alakítási folyamatok alatt.
2	02. 21.	Gyak. <i>Sz 10:15-12:00</i>	Lineáris algebra alapjai: Vektorok, tenzorok Indexes tenzorszámítás alapjai
	02. 22.	Előadás <i>Cs 10:15-12:00</i>	Feszültség, feszültségi állapot leírása
3	02. 28.	Gyak. <i>Sz 10:15-12:00</i>	Lineáris algebra: Skalár és vektormezők Differenciálegyenletek megoldásának alapjai
	02. 29.	Előadás <i>Cs 10:15-12:00</i>	Alakváltozás mikroszerkezeti mechanizmusai Alakítási keményedés: újrakristályosodás és megújulás, hideg és melegalakítás
4	03. 06.	Gyak. <i>Sz 10:15-12:00</i>	Alakítási szilárdság (k_f) mérés laboratóriumban
	03. 07.	Előadás <i>Cs 10:15-12:00</i>	Anyagmodellek: Alkalmazott modellek, használhatóságuk és korlátjaik Folyási feltételek: HMH, TGM, Drucker-Präger Alakítási szilárdság (k_f) görbék: hideg- és melegalakításhoz használható görbék és azokat leíró függvények Anyagvizsgálati módszerek: szakítóvizsgálat, Watts-Ford, Gleeble
5	03. 13.	Gyak. <i>Sz 10:15-12:00</i>	Folyási feltételek és számítási példák Anyagmodellek és számítási példák
	03. 14.	Előadás <i>Cs 10:15-12:00</i>	Alakíthatóság és korlátai, mikroszerkezeti okok Kristályszerkezeti és diszlokációs jellemzők, fázisok, kiválások Tönkremeneteli folyamatok és károsodási modellek
6	03. 20.	Gyak. <i>Sz 10:15-12:00</i>	EA Alakíthatóság - anyagtulajdonságok áttekintése alakítástechnológia szempontjából Képlékeny instabilitás, keményedés hatása
	03. 21.	Előadás <i>Cs 10:15-12:00</i>	Számítási módszerek - átlag feszültség módszer Számítási módszerek - energetikai módszer Számítási módszerek – VEM
7	03. 27.	Gyak. <i>Sz 10:15-12:00</i>	1. ZH
	03. 28.	Előadás <i>Cs 10:15-12:00</i>	Tavaszi szünet

8	04. 03.	Gyak. Sz 10:15-12:00	Anizotrópia: Lankford szám kiszámítása, normál és sík anizotrópia Csészehúzás analitikus számítása Anizotrópia hatásának számítása fülesedésre (Barlat modell)
	04. 04.	Előadás Cs 10:15-12:00	Elemi alakítási folyamatok számítása: zömítés, előrefolytatás, rúdhúzás
9	04. 10.	Gyak. Sz 10:15-12:00	Zömítés, előrefolytatás és rúdhúzás számítási példa
	04. 11.	Előadás Cs 10:15-12:00	Súrlódás, kenés és mechanikai modelljei: Coulomb, Kudo, akadozó csúszás, kombinált modellek, matematikai modellek Energia disszipáció
10	04. 17.	Gyak. Sz 10:15-12:00	Súrlódásmérés gyűrűzömítéssel
	04. 18.	Előadás Cs 10:15-12:00	Elemi alakítási folyamatok számítása: hátrafolytatás, hengerlés
11	04. 24.	Gyak. Sz 10:15-12:00	Hátrafolytatás, hengerlés számítási példa.
	04. 25.	Előadás Cs 10:15-12:00	Elemi alakítási folyamatok számítása: hajlítás és visszarugózás
12	05. 01.	Gyak. Sz 10:15-12:00	Ünnepnap
	05. 02.	Előadás Cs 10:15-12:00	Szerszámananyagok, gyártási jellemzők és hőkezelésük
13	05. 08.	Gyak. Sz 10:15-12:00	2. ZH
	05. 09.	Előadás Cs 10:15-12:00	Lemezalakítás
14	05. 15.	Gyak. Sz 10:15-12:00	Lemezalakítás tervezési példák.
	05. 16.	Előadás Cs 10:15-12:00	pótZH Félévzárás

Laboratóriumi gyakorlatok

Házi feladat konzultáció

Házi feladat konzultáció

Konzultáció a konzulensekkel egyeztetett időpontban!

2 zárthelyi

7. héten (2024. 03. 27. 10¹⁵) és

13. héten (2024. 05. 08. 10¹⁵)

14. héten (2024. 05. 16. 10¹⁵)

1 házi feladat

Egy alakító technika elemzése
végelemes módszerrel.

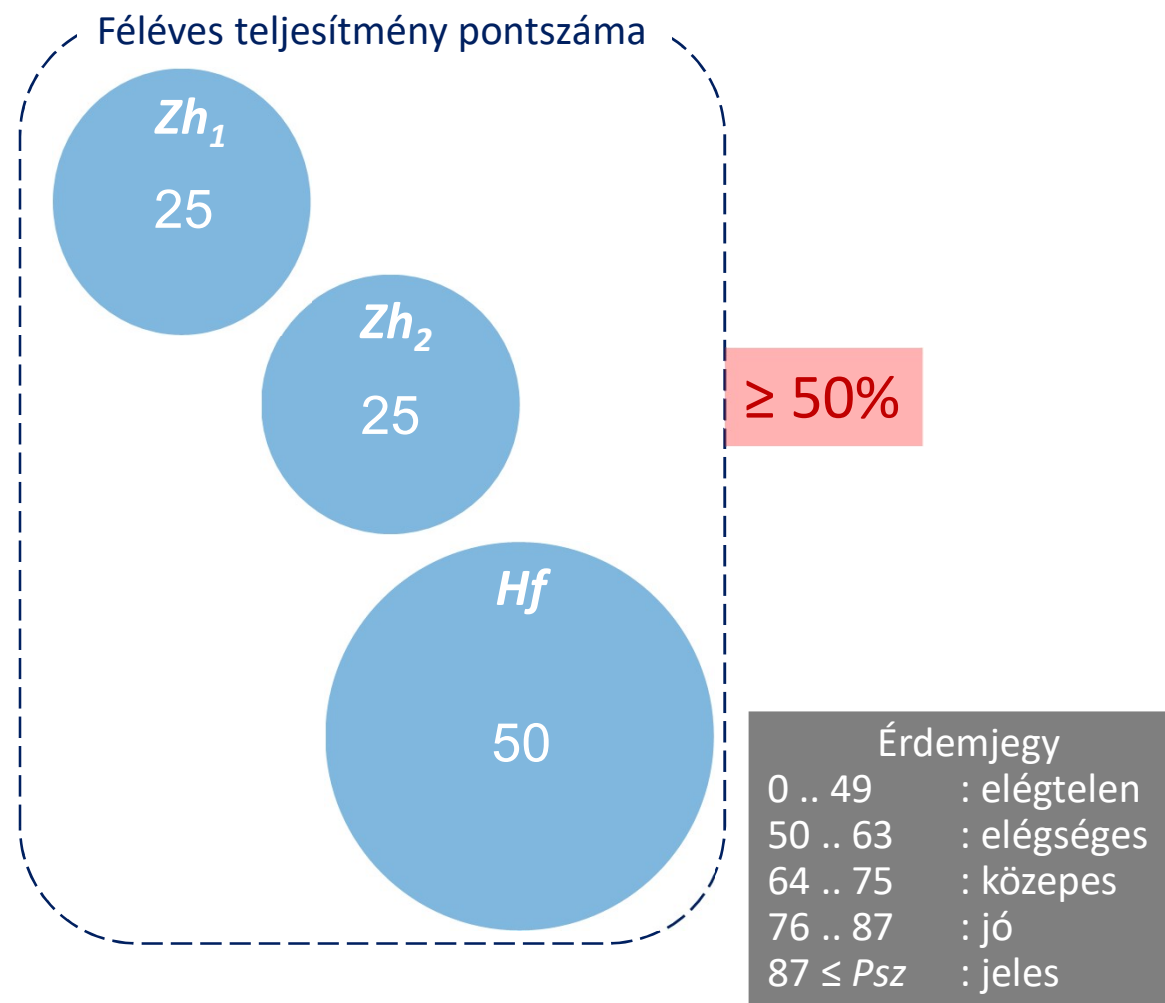
Beadás/pótbeadás:

14. hét /pótlási hét

A zárthelyi dolgozatokat jelenléti
rendszerben íratjuk.

Az a zárthelyi dolgozat sikeres, amelyik
eléri az 50%-ot azaz 25 pontot.

Egy sikertelen zárthelyit lehet pótolni a
pótlási héten.

$$P_{sz} = \frac{1}{2} (Zh_1 + Zh_2 + Hf)$$

<https://www.att.bme.hu/oktatas/szakedolgozat-diplomaterv/>

ANYAGTUDOMÁNY ÉS TECHNOLÓGIA TANSZÉK

[Tanszékünk](#)
[Munkatársak](#)
[Oktatás](#)
[Hallgatói élet](#)
[K+F+I](#)
[Elérhetőség](#)

Szakedolgozat, diplomaterv

A szakedolgozat/diplomaterv célja, hogy a hallgató bizonyítsa, hogy megfelel a BSc/MSc szakon végzettekkel szemben támasztott követelményeknek, képes magasabb szintű, önálló mérnöki tevékenységben alkalmazni a képzés során megszerzett ismereteket.

A **szakedolgozat** készítés egy szemeszterben a **Szakedolgozat-készítés** című, **BMEGEMTBKSD** kódú tárgy keretében történik. A szakedolgozat készítéséhez a Neptunban fel kell venni ezt a tárgyat, majd témát kell választani a szakedolgozathoz.

A **diplomaterv** készítés két szemeszterben a **Diplomamunka-készítés A (BMEGEMTNKDA)** és a **Diplomamunka-készítés B (BMEGEMTNKDB)** tárgy keretében történik. A diplomatervezéshez a Neptunban fel kell venni ezt a két tárgyat, majd témát kell választani a diplomamunkához.

[Témaajánlataink](#)

Anyagtechnológia szakirány témaajánlatok a Polimertechnika Tanszékkel közösen

A TÉMAVÁLASZTÁS KÉT FÉLEKÉPPEN TÖRTÉN HET

1. A hallgató hoz egy ipari témát, amelyhez keres egy, a témához kapcsolódó területtel foglalkozó tanszéki kollégát. A témajavaslat csak abban az esetben lehet a szakedolgozat/ diplomaterv témája, ha a tanszéken felkeresett oktató azt elfogadja.
2. A hallgató a tanszék oktatói által felajánlott témák közül választ, felkeresi az adott témánál megadott témavezetőt, akivel egyeztet a témáról.

Minden esetben az oktató készíti el a névre szóló szakedolgozat/diplomaterv kiírást, amelyet a hallgatónak véleményezésre megküld. A szakedolgozat/diplomaterv kiírást a témavezető, a tanszékvezető és a dékán aláírja, majd ezt követően a hallgató aláírásával igazolja, hogy a szakedolgozat kiírását átvette, elfogadja.

Amennyiben a hallgató olyan ipari témán dolgozik, melynél a külső gazdasági szervezet a szakedolgozat/diplomamunka *zárt kezelését* kéri, akkor ezt az igényt a hallgatónak a szorgalmi időszak 3 hetéig a Gépészmérnöki Kar honlapján (gpk.bme.hu) a Szabályzatok oldalról letölthető "Kérelem szakedolgozat, illetve diplomaterv feladat zárt kezelésére" című űrlap Tanszéken történő leadásával kell jeleznie.

MTA-BME Lendület Kompozit
Fémhabok Kutatócsoport

Digiman Digitális gyártás
mesterképzése

Keresés

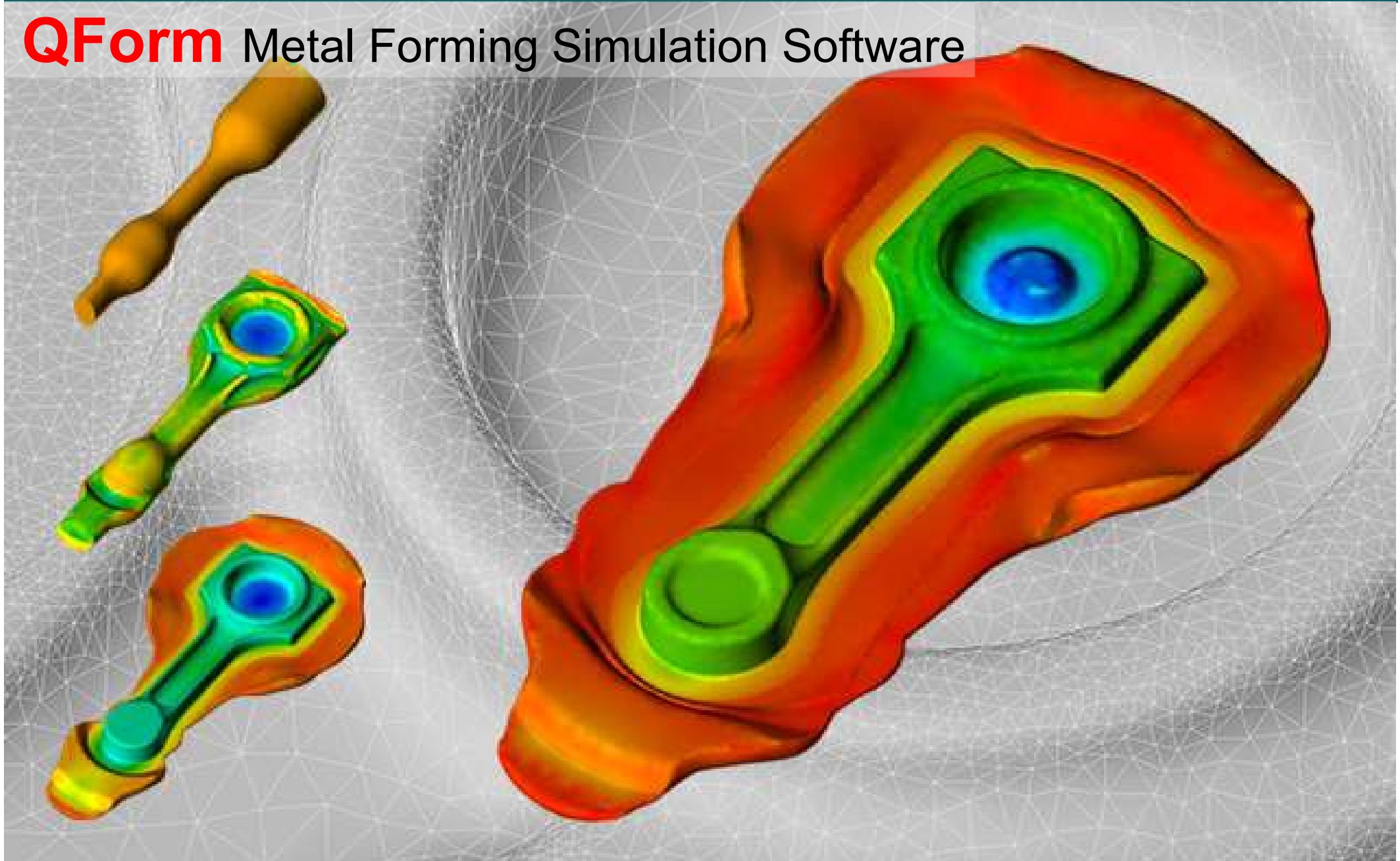
Keresés

Naptár

Today		Tuesday, September 7	
Monday, September 13			
2. hét			
Wednesday, September 15			
Egyetemi sportnap			
Friday, September 17			
9:00am	Tanszéki túra		
Monday, September 20			
3. hét			
Monday, September 27			

QForm Metal Forming Simulation Software

Köszönöm a figyelmet!

Katula Levente
katula.levente@gpk.bme.hu